Byen i landskabet

FLS Rejs

Skotland

Juli 2026

Indholdsfortegnelse

Introduktion..... 3
Program..... 4
Kontekst..... 4
Personlige take-aways.....6
Tak til vores sponsorer.....

Introduktion

Af Lucca Ahrenkiel-Frellsen, med forperson

Årets rejse gik til Edinburgh, Skotland, Otte landskabsarkitektstuderende var af sted fra den 26 til den 31 juli. Destinationen blev valgt på baggrund af, den spændende byplanlægning i Edinburgh, hvor old town møder new town, det kuperede landskab, det ens klima og dens tætte afstand til Danmark og dermed mange af de samme problemstillinger. På vores tur havde vi fokus på mødet mellem by og natur samt naturlige processer.

Skotland er et land, hvor naturen er en del af hverdagen, det oplevede vi flere eksempler på Det vil vi blandt andet komme ind på samt program for turen, vores take aways fra besøget, vi vil svare på følgende spørgsmål:

1. Hvad tager du med hjem fra skotland
2. Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen
3. Hvad fik du fagligt ud af turen

Et særligt tak til REJS-forperson Stine Kristensen

Tak til Dansk Landskabsarkitekter for støtten

Program

	Sun 26. JULI	**Mon 27. JULI**	**Tue 28. JULI**	**Wed 29. JULI**	**Thur 30. JULI**	**Fri 31. JULI**
AM	Meet 4:00 CPH Land 7:55		Day off to explore	Day tour to Glenfinnan and the Highlands (departure at 7:45am)	Rewilding day: 8:00	Check out and departure with tram
PM	Walk around the city together And pub	Water of Leith guide walking tour and visitor centre Dean village				Be there 10:40 Departure and arrival 13:40-16:35
EVE	Check in at Airbnb 4pm Brunton place	Dinner together Harbor of Leith		Arrival 20:00	Arrival at 6pm Arthur's seat walk	

Kontekst

Skotland er et land, hvor naturen i høj grad er en del af hverdagen. Fra det dramatiske højland, floder og grønne dale er naturen tæt på hverdagen. Midt i det grønne ligger Edinburgh, Skotlands hovedstad. Byen rummer omkring en halv million indbyggere, men trods sin størrelse er naturen aldrig langt væk, eksempelvis i form af inaktive vulkaner og floder, der ligger centralt.

Edinburgh er samtidig en by, der er bygget op gennem flere historiske lag. Old Town, som er middelalderlig, ligger dramatisk på en højderyg, mens den nyere New Town har et helt andet planlægningsmæssigt ideal med regelmæssige gader, pladser og grønne områder. Flere tiders idealer og syn har påvirket byen i dens vækst, og de historiske bymiljøer fletter sig sammen og giver et samlet udtryk. Water of Leith løber gennem Edinburgh fra Pentland Hills til havnen ved Leith. Vandløbet fungerer både som en grøn kile gennem storbyen og som en rekreativ forbindelse, men har også været brugt til industri og spildevand. Da vi gik turen, kom vi blandt andet forbi Dean Village og Harbor of Leith. Det er interessant at se bebyggelsen så tæt op ad floden. Floden har historisk været nødvendig for indbyggerne og

er i dag en smuk historisk gåtur. Et andet markant landskabselement er Arthur's Seat, en inaktiv vulkan, der rejser sig midt i Edinburgh. Her bliver den geologiske historie til en del af byens identitet og hverdag.

På turen bevægede vi os også ud af byen og så landskabet i større skala. En dag gik turen gennem Glenfinnan og Highlands. Landskabet åbnede sig, og vi så bjerge, floder, dale og selvfølgelig lochs. Vi fik et indtryk af de naturlige processer, den moderne kulturhistorie og den skotske historie. Vi så blandt andet lokationer, der er brugt i *Monty Python and the Holy Grail*, *Braveheart* og *Outlander*, samt mange af de slotte, som Queen Mary of Scots er forbundet med på den ene eller anden vis.

Forholdet mellem mennesker og naturlige processer var også centralt for turen. På vores rewilding-dag fik vi indblik i, hvordan landskabet udvikler sig, når man giver naturen plads til sine egne processer. Sammen med Stef fra The Big Picture besøgte vi to interessante cases. Først blev vi af Izzy vist rundt på en gammel mark, som nu er lavet om til rewilding. Her hørte vi om metoder, erfaringer og fremtidige planer. Der var blandt andet oprettet en frøbank ved at indhegne træer, da hjorte er et stort problem i Skotland. Når de spiser og tramper planter ned. Derefter besøgte vi landmanden Tom. Tom havde sat bævere ud på sine våde arealer, og dæmningerne havde reddet ham for ca. en million liter vand i hans indkørsel og på markerne. Bævere er også et kontroversielt emne i Skotland. Tom er klart for bævere, da det for ham havde medført flere fordele end ulemper. Dagen med Stef gav indblik i Skotlands problematikker, især med hjorte, og selvom der er natur i Skotland, mangler der vild natur.

I vores seks dage i Skotland bevægede vi os i forskellige skalaer og landskabstyper. Fra storbyen Edinburghs historiske gader, slotte og grønne korridorer til Highlands og rewilding-projekter. Fælles for oplevelserne var, hvordan vi som mennesker har et behov for at vælge, forme, bruge og give plads til landskabet. Vores grønne områder er påvirket af mode og behov lige så meget som vores gader, huse og byer. Tilbage sidder vi med starten på svaret på disse spørgsmål, som jeg tror kommer til at fylde meget under vores uddannelse: Hvordan kan naturen være en del af byens struktur, og hvordan kan naturlige processer bruges som en ressource frem for et problem? Samt, hvordan kan vi som fremtidige landskabsarkitekter skabe landskaber, hvor mennesker og natur ikke står i modsætning til hinanden?

På de næste sider kan man læse de studerendes Take-Aways fra studieturen til Edinburgh og det skotske landskab.

Personlige take-aways

Amalie Wiuff Pedersen

Hvad tager du med hjem fra skotland

- En hel masse god viden, gode minder, kultur.

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- En af højdepunkterne var nok den private tur vi havde med Skotland vild natur. Hvor vi hørte meget om, hvilke slags problemer der er i Skotland i forhold til den vilde natur og hvor meget af det der minder om de problemer vi har i Danmark. Hvor man nok skal være bedre til at finde inspiration fra hinanden på tværs af landene.

Hvad fik du fagligt ud af turen

- Fik en masse viden om, hvad man kan gøre for at forbedre naturen og inkorporere dyr tilbage til naturen som engang havde været der. Samt tiltag man kan tage for at beskytte naturen.

Aske Sahl

Hvad tager du med hjem fra skotland

- Et nyt perspektiv på naturoplevelser

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- At være i the highlands

Hvad fik du fagligt ud af turen

- Et nyt syn på vegetation og det specielle ved Skotlands vegetstions

Frederik Søby Kramer

Hvad tager du med hjem fra skotland

- Gode oplevelser og nye bekendtskaber

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- Vores bustur gennem højlandet var virkelig hyggelig og flot

Hvad fik du fagligt ud af turen

- Fik ny viden om biodiversitet problemer i Skotland, samt tiltag og løsninger, der ikke er så langt fra vores egne i Danmark

Lisbeth Antoniazzi

Hvad tager du med hjem fra skotland

- The memories of mixed open landscape and city vibes

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- Seeing the landscape of the Scottish Highlands

Hvad fik du fagligt ud af turen

- I could see that once again, every country and city is different and brings different requirements for planning, such as cultural heritage, topography, climatic conditions. It's good to go out of your own world and see other solutions as well.

Lucca Ahrenkiel-Frellsen

Hvad tager du med hjem fra skotland

- Et smukt sted, meget ens problematikker som i Danmark.

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- Morgenmad sammen, hver morgen, og water of Leith gåturen

Hvad fik du fagligt ud af turen

- En masse faglige samtaler, både blandt os studerende men også sammen med Skottere.

Sarah Kirstine Timmermann

Hvad tager du med hjem fra skotland

- Gode minder og nye venskaber der gjorde kandidat mere attraktiv at tage med den årgang

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- Water of Leith turen og fællesspisning hver morgen

Hvad fik du fagligt ud af turen

- Jeg lærte et par latinske navne på hjemmehørende planter i Skotland, og ellers blev jeg bekræftet i at jeg synes gågader og brosten skal prioriteres over veje til biler inde i byen

Stine Kristensen

Hvad tager du med hjem fra skotland

- En masse oplevelser med medstuderende. En masse viden om praktisk erfaring og viden fra aktive aktører i rewilding. Vores gåtur ved Water of Leith var meget spændende at høre om hvordan frivillige var med til at vedligeholde åen.

Hvad var højdepunktet ved Skotlands turen

- Fællesskabet med medstuderende og at vi alle var med på turen for at have spændende oplevelser om landskabsarkitektur i dens forskellige aspekter.

Hvad fik du fagligt ud af turen

- Vores rewilding dag med Stef fra Scotland: The Big picture tog os med ud til et tidligere landbrug som nu er rewilded. Vi mødte Izzy som fortalte om deres tiltag og erfaringer. Det var virkelig givende at få snakke med mennesker som arbejder med rewilding, da vi som kommende landskabsarkitekter kan arbejde med Den Grønne Trepart på en lignende måde.

Sponsorere

Et tak til vores sponsorere:

Danske landskabsarkitekters

SciencePuljen

Havekulturfonden

Kirsten Wiedemanns mindelegat